

۱- انسان برای انجام کارهای خود نیازمند انرژی است، چون با داشتن انرژی ماهیچه‌ای حاصل از سوختن غذا در بدن خود نمی‌تواند همه‌ی کارها را انجام داده و در ضمن زود خسته می‌شود، لذا نیازمند انواع انرژی‌ها در زندگی است.

۲- انواع انرژی‌هایی که انسان در کارهای روزمره از آن استفاده می‌کند عبارت‌اند از:

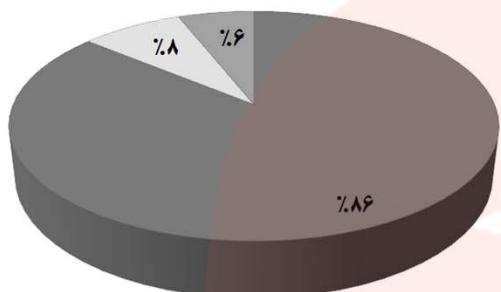
(۶) نورانی

(۵) صوتی

(۴) گرمایی

(۳) الکتریسیته

(۲) حرکتی (مکانیکی)

۳- مهم‌ترین منابع انرژی مورد استفاده در جهان امروز عبارت‌اند از:

(الف) سوخت‌های فسیلی (۸۶ درصد)

(ب) انرژی هسته‌ای (۶ درصد)

(ج) انرژی‌های نو یا قابل تجدید (۸ درصد)

۴- سوخت‌های فسیلی (تجدیدناپذیر): بیش‌تر انرژی‌های مورد نیاز ما از سوخت‌های فسیلی ایجاد می‌شود. سوخت‌های فسیلی شامل نفت، گاز و زغال‌سنگ هستند. (گازوئیل و بنزین از مشتقّات نفت هستند).

الف) نفت: ایران کشوری نفت‌خیز است که بیش‌تر منابع نفت آن در جنوب (استان خوزستان) و غرب (استان کرمانشاه) یافت می‌شود. البته در استان‌های تهران و قم نیز نفت کشف و استخراج شده است.

نفت خام پس از استخراج از طریق لوله‌ها به پالایشگاه‌های مختلف منتقل شده و پس از تبدیل به فرآورده‌های نفتی از طریق لوله به نقاط مختلف کشور ارسال می‌شود.

مهم‌ترین پالایشگاه‌های کشور عبارت‌اند از: آبادان، تهران، فارس، کرمانشاه و ...

ب) گاز: منابع گاز ایران آغازاری در خوزستان، عسلویه و کنگان در بوشهر، سرخون در هرمزگان و خانگیران در خراسان رضوی است.

ایران دارای شبکه‌ی گازرسانی است که از طریق لوله‌ها به نقاط مختلف کشور فرستاده می‌شود.

ج) زغال‌سنگ: در گذشته‌های خیلی دور، سیلاب‌ها، گیاهان و درختان جنگل‌هار از جا‌کنده و در دریاها به همراه رسوبات دفن کرده‌اند که طی سالیان بسیار در آن‌ها به زغال‌سنگ تبدیل شده‌اند. در مناطق مختلف ایران از جمله سیستان و بلوچستان زغال‌سنگ استخراج می‌شود.

ایران از جمله کشورهای صادرکننده‌ی نفت و گاز به جهان است و این طریق درآمد بسیاری را کسب می‌کند که صرف فعالیّت‌های اقتصادی در کشور می‌شود.

با توجه به این که این منابع تمام‌شدنی هستند باید در مصرف آن‌ها صرفه‌جویی کرده و تلاش کنیم تا کشور وابسته به صادرات نفت و گاز نباشد تا بتوانیم با صادرات انواع صنایع و محصولات، کشور را وابسته به نفت و گاز نکنیم.

۵- انرژی‌های نو (تجدیدپذیر): این دسته از انرژی‌ها تمام‌شدنی نیستند و همواره می‌توان از آن‌ها استفاده نمود. مانند: آب، باد و خورشید

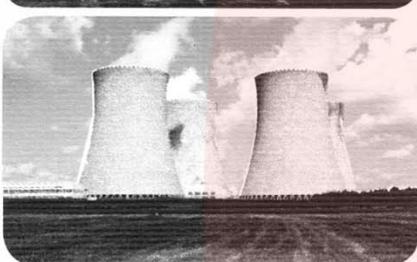

الف) انرژی خورشید: کشور ما از آفتاب خوبی برخوردار است. از انرژی خورشیدی می‌توان برای گرم کردن هوا، آب و تولید الکتریسیته استفاده کرد.

ب) انرژی باد: در مناطق بادخیز کشور می‌توان با به کار گرفتن توربین‌های بادی، از آن الکتریسیته و یا حرکت تولید کرد. مانند نیروگاه بادی منجیل.

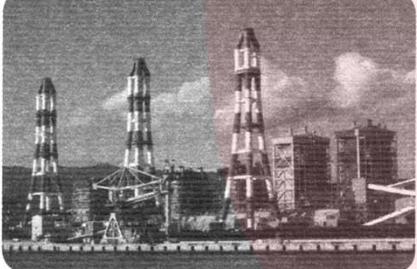

ج) انرژی آب: با بستن سد بر روی رودهای پرآب و با استفاده از فشار آب ذخیره شده، توربین‌ها به حرکت درآمده و الکتریسیته تولید می‌شود. با توجه به این که منابع آبی در کشور ما محدود است سدهای بسیاری بر روی رودهای پرآب کشور احداث شده است.

۶- انرژی هسته‌ای: این انرژی از شکافتن هسته‌ی برخی از عناصر مثل اورانیوم ایجاد شده که گرما و انرژی زیادی تولید می‌کند و موجب تبخیر آب و حرکت توربین‌ها شده و برق تولید می‌کند. انرژی هسته‌ای تجدیدپذیر نیست و روزی معادن آن تمام می‌شود.

تفاوت این انرژی با سایر انرژی‌ها در این است که انرژی بسیار زیادی تولید می‌کند. معادن اورانیوم را در استان یزد و نیروگاه اتمی را در استان بوشهر می‌توان دید.

۷- تولید برق: علاوه بر نفت و گاز، بیشترین انرژی که ما استفاده می‌کنیم برق است که از طریق سدهای آبی و نیروگاه‌های حرارتی ایجاد می‌شود. با توجه به این که کشور ما بسیار کم‌آب است، ۸۵ درصد برق ما برق حرارتی است که برای تولید آن میلیون‌ها بشکه نفت و گاز سوزانده شده است.

۸- در مقایسه‌ی انواع منابع انرژی باید به مسائلی همچون ایجاد آلودگی، ارزان و گران قیمت بودن و سایل آن، تجدیدپذیری و قابلیت ذخیره‌سازی آن توجه کرد.

۹- با توجه به تجدیدناپذیری بسیاری از منابع مورد مصرف، باید در مصرف این منابع نهایت دقّت و صرفه‌جویی را انجام داد.

۱۰- هنگام مصرف برق چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟

الف) لامپ‌های اضافه را خاموش کنیم.

ب) از لامپ‌های کم‌صرف استفاده کنیم.

ج) در خرید وسایل برقی به مقدار مصرف انرژی توجه کنیم.

ه) در ساعات اوج مصرف (۷ تا ۱۱ شب) از وسایل پر مصرف برقی استفاده نکنیم.

الف) هنگامی که بخاری روشن است، در و پنجره‌ها را باز نگذاریم.

ب) وقتی هوا سرد است، در منزل لباس گرم بپوشیم تا بخاری با درجه‌ی کمتری کار کند.

ج) در زمستان شکاف در و پنجره‌ها را بپوشانیم.

ه) شومینه‌ها خاموش شوند چون بسیاری از انرژی حرارتی را هدر می‌دهند.

و) در مصرف بنزین صرفه‌جویی کنیم و از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده کنیم.

۱۲- برچسب انرژی هفت رنگ دارد. در هر وسیله‌ی برقی، اگر فلش برچسب انرژی به سمت رنگ سبز پرنگ باشد آن وسیله انرژی الکتریکی کم‌تری مصرف می‌کند.

